

VERKSAMHETSPLAN 2019

Kulturskolerådets uppdrag, roll och prioriterade områden

Kulturskolerådet är en ideell, partipolitiskt och fackligt obunden förening där kommuner samverkar för en tillgänglig och högkvalitativ kulturskoleverksamhet. Vår vision är att alla barn och unga ska ha likvärdiga möjligheter att utvecklas genom kulturutövande i verksamhet med hög kvalitet och tillgänglighet.

Kulturskolerådet är en förening med kommuner som medlemmar vilket betyder att rådet arbetar utifrån deras önskemål. Det är medlemmarna som inriktar och prioriterar Kulturskolerådets verksamhet och aktiviteter samt på årsmötet väljer vilka som ska företräda kommunerna i styrelsen.

Från 2018 finns en nationell politik för kommunernas kulturskoleverksamhet. Riksdagen godkände då propositionen *En kommunal kulturskola för framtiden - en strategi för de statliga insatserna* (2017/18:164). Konkret innebär det bland annat att *Statens Kulturråd* nu arbetar med kulturskolefrågor via sitt *Kulturskolecentrum* (i huvudsak med frågor runt bidrag, statistik, forskningsresultat och kompetensförsörjning). Ett *kulturskolekliv* har etablerats där sex lärosäten ska stärka kompetensförsörjningen för kulturskoleverksamheten. Riksdagen har också beslutat att barnkonventionen ska in i svensk lagstiftning vilket kan påverka kulturskolor och annan offentlig verksamhet.

Som nationell aktör företräder Kulturskolerådet kommunernas kulturskoleverksamhet i den nationella politiken. Vår roll är viktig för påverkansarbete och dialog med centrala aktörer inom kultur och utbildning. Kulturskolerådet kan driva debatt, lyfta kommunala utmaningar och driva frågor från ett kommunalt perspektiv på ett sätt som statliga myndigheter eller organ inte kan göra. Kulturskolerådet kompletterar Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) arbete, genom perspektiv och erfarenheter från kommunernas kulturskolverksamheter.

En viktig framgångsfaktor i Kulturskolerådets arbete är dialog och tät kontakt med kommunerna och de läns- och regiongrupper där dessa möts och samverkar. Under 2019 avser vi att utveckla kontakten och dialogen med kommunala företrädare. Kommuners och regioners olika förutsättningar behöver belysas och lyftas fram i nationella sammanhang.

Kulturskolerådet avser också att under 2019 stärka sin kontakt med olika lärosäten, folkhögskolor och nationella aktörer som påverkar möjligheterna för kompetensförsörjning.

Ett övergripande fokus under 2019 är att verka för ett fortsatt statligt engagemang och en nationell politik för kommunernas kulturskoleverksamhet. Kulturskolerådet kommer särskilt att prioritera och verka för att stärka kompetensförsörjning för lärare och pedagoger, barnens perspektiv, etablering av en statlig finansiering för ett kulturskoleläraryft och en rektorsutbildning. Vi prioriterar också arbetet för att statsbidraget för utvecklingsarbete återinförs.

Prioriterade områden 2019 till 2022

Kulturskolerådet avser att arbeta utifrån två prioriterade områden som ska gälla från 2019 till 2022. Verksamhetsplanen för 2019 tar också sin utgångspunkt i dessa områden:

- Barns rätt till kulturutövande
- Kompetensförsörjning

BARNS RÄTT TILL KULTURUTÖVANDE

Kulturskolerådet strävar efter att sätta barnens behov och intressen i fokus i samtliga delar av föreningens verksamhet. Det sker mot bakgrund av nationella, regionala och kommunala mål för kulturpolitik och andra sektorer som rör barns och ungas kulturutövande samt med stöd i FN:s konvention om barnets rättigheter.

Kulturskolerådet ska verka för att:

- stärka en nationell politik för barns kulturutövande
- återinföra statsbidraget
- en statlig undersökning om terminsavgifternas effekter genomförs
- staten tar ansvar för talangutveckling
- en statlig utredning om samverkan mellan kulturskola och skola genomförs
- ta fram en informationsskrift för ledning av kulturskoleverksamhet
- stärka samverkan med Kulturrådet och med Sveriges Kommuner och Landsting
- etablera Kulturskoledagarna som ett nationellt forum
- driva och sprida erfarenheter från utvecklingsprojekt
- delta i arbete med Framtidens musikpris och Kungliga Musikaliska Akademiens pedagogstipendium
- ett statsbidrag till Kulturskolerådet etableras

Stärka en nationell politik för barns kulturutövande

Kulturskolerådet verkar för ett ökat statligt engagemang för landets kulturskoleverksamhet. Dialog kommer att ske med regering och opposition i syfte att stärka den nationella politiken för kulturskoleverksamhet.

Återinföra statsbidraget

I statsbudgeten för 2019 togs statsbidraget till kommunernas kulturskoleverksamhet bort. Statens Kulturråd hanterade bidraget och fördelade runt 300 miljoner de senaste tre åren. Dessa utvecklingsmedel har haft stor betydelse för kommunerna som på ett friare och mer oberoende sätt kunnat arbeta med utvecklingsprojekt. Därför kommer Kulturskolerådet att verka för att ett statsbidrag till kulturskoleverksamhet återinförs.

En statlig undersökning om terminsavgifternas effekter genomförs

Flera kommuner ser avgifter som ett hinder för deltagande. Avgifternas effekter har dock inte närmare analyserats. Vi vill därför se en statlig undersökning kring denna fråga.

Staten tar ansvar för talangutveckling

Det övergripande målet för de statliga insatserna till stöd för kulturskolan är att främja dess möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttrycksätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar. Vi menar att det bör finnas ett statligt ansvar för talangutveckling inom olika konstområden.

En statlig utredning om samverkan mellan kulturskola och skola genomförs

Under 2016 presenterades den statliga utredningen *En inkluderande kulturskola på egen grund* (SOU 2016:69). Utredningen fokuserade på kulturskolans särart med frivillig verksamhet på elevers egen tid. Kulturskolerådet menar att samverkan mellan skola och kulturskola är ett viktigt område som inte blev belyst i den förra utredningen. Vi vill därför verka för att en ny statlig utredning genomförs om hur samverkan mellan kulturskola och skola ska kunna stärkas och utvecklas.

Ta fram en informationsskrift för ledning av kulturskoleverksamhet

Kulturskolerådet avser att under 2019 producera en skrift kring verksamhetsformer, praxis, ledarskap och organisation. Målgruppen är ledare och andra som arbetar med utvecklingsarbete kopplat till barns och ungas kulturutövande. Dokumentet ska fungera som ett konkret stöd för exempelvis nya chefer och politiker.

Stärka samverkan med Kulturrådet och med Sveriges Kommuner och Landsting

Kulturrådet har genom *Kulturskolecentrum* fått en viktig nationell roll för kulturskolefrågor. Samverkan mellan Kulturskolerådet och Kulturskolecentrum är viktig och bör stärkas bland annat kring statistik, kompetensförsörjning, erfarenhetsutbyten och andra utvecklingsinsatser. I samverkan med SKL och *Svensk Biblioteks förening* har projektet *Mer för fler* genomförts under 2018. Projektet syftar till att bredda deltagandet och utveckla verksamheten genom närmare dialog med målgrupperna. Under 2019 avslutas projektet genom en konferens samt en rapport som presenterar resultat och erfarenheter.

I samarbete med SKL planeras också nya erfarenhetsutbyten bland annat kring arbetstidsavtal samt dialog kring kopieringsavtalet. Kulturskolerådet verkar för att behovet av kopiering ska minska genom bättre tillgång till digitala läromedel samt att ersättning för kopiering till upphovsmän bör baseras på faktiskt användande.

Etablera Kulturskoledagarna som ett nationellt forum

Kulturskoledagarna är vårt viktigaste forum för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling. Ambitionen är att vara en branschträff för dem som på olika sätt arbetar med ledning och styrning av kulturskolereleterade frågor och barns kulturutövande.

Driva och sprida erfarenheter från utvecklingsprojekt

Kulturskolerådet driver utvecklingsprojekt som syftar till att stärka och utveckla kulturskoleverksamheten i landets kommuner för att stärka barns och ungas möjligheter till kulturutövande. Under 2019 pågår det treåriga arvsfondsprojektet *Kulturskolan i storstan* som etablerades under 2018. Syftet är att bredda deltagandet genom stärkt samverkan mellan kulturskola och föreningsliv samt att utveckla ett systematiskt erfarenhetsutbyte mellan Göteborg, Malmö och Stockholm.

Kulturskolerådet avser att under 2019 etablera ett nytt projekt med fokus på samverkan mellan kommuner i tre regioner. Syftet är att bredda deltagandet, främja en mer jämlik tillgång till kulturskoleverksamhet och stärka samverkan med relevanta aktörer.

Under 2016 etablerades ett treårigt projekt kring barn på flykt med finansiering från Arvsfonden. Ett flertal kommuner ingår i projektet och syftet är att utveckla metoder och arbetssätt för att bredda deltagandet i kulturskoleverksamhet. Projektet avslutas och redovisas 2019.

Delta i arbete med Framtidens musikpris och Kungliga Musikaliska Akademiens pedagogstipendium

Riksförbundet Unga Musikanter (RUM) etablerade under 2015 ett nytt pris; *Framtidens musikpris*. Under 2019 avser Kulturskolerådet att samverka med ett flertal organisationer kring priset, bland annat genom att delta i juryarbetet och ge ett bidrag till prissumman. Kungliga

Musikaliska Akademien delar årligen ut Göran Lagerwalls pedagogpris och Kulturskolerådet deltar i urvalsarbetet av stipendiaterna.

Ett statsbidrag till Kulturskolerådet etableras

Kulturskolerådet finansierar sin verksamhet genom medlemsavgifter från kommunerna samt med externa projektmedel. Den nationella politiken för kulturskoleverksamhet har medfört ökade förväntningar på att Kulturskolerådet ska bidra med erfarenheter och kompetens. För att bättre kunna stötta utvecklingsarbete, erfarenhetsutbyten och samverkan med centrala aktörer menar vi att det vore betydelsefullt med ett statligt organisationsbidrag och kommer att verka för att ett sådant etableras.

Uppföljning

Konferenser och kurser följs upp genom enkäter eller andra metoder. Genomförda insatser och resultat presenteras även i Kulturskolerådets årsredovisning och i föreningens kommunikationskanaler. Externt finansierade projekt redovisas till Arvsfonden och andra huvudmän i särskild ordning.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Kvaliteten i den verksamhet barnen möter i kulturskolan är i hög utsträckning beroende av kompetensen hos ledare, pedagoger och lärare. Tillgången till, och intresset för, ändamålsenliga utbildningar är därför en högt prioriterad fråga för Kulturskolerådet.

Kulturskolerådet ska verka för att:

- främja en nationell politik för kompetensförsörjning
- stärka dialog och samverkan med lärosäten och andra utbildningsanordnare
- etablera ett särskilt lärarlyft för kulturskolan
- utveckla samverkan med *Karlstads Universitet* kring rektorsutbildning och verka för nationell finansiering
- en branschstandard för kulturskolepedagog etableras
- stärka kommunernas kontakter med utbildningsanordnare
- föra dialog med Statens Kulturråd och Universitets- och högskolerådet
- delta i SMI:s styrelsearbete
- stärka kulturskolornas kontakt med internationella aktörer

Främja en nationell politik för kompetensförsörjning

Kulturskolerådet avser att verka för en nationell politik där kompetensförsörjningsfrågan är prioriterad. Det kommer att ske bland annat genom dialog med företrädare för politiska partier och andra berörda aktörer.

Stärka dialog och samverkan med lärosäten och andra utbildningsanordnare

I de utbildningar som finns för pedagoger och lärare riktade mot kulturskoleverksamhet stärks kvaliteten om lärosätena har en god kontakt och samverkan med kulturskolorna och deras huvudmän. Målet för dialog och samverkan, om grundutbildning, påbyggnadsutbildning och kompetensutveckling, är att stärka förutsättningar så att de blir ändamålsenliga utifrån kommunernas behov.

Etablera ett särskilt lärarlyft för kulturskolan

Många yrkesverksamma pedagoger och lärare i landets kulturskolor behöver en akademisk fortbildning. Via Kulturskolelivet och andra insatser finns goda möjligheter till relevanta kurser och utbildningar men möjligheterna för kommunerna att delta är begränsade på grund av ekonomiska orsaker. Kulturskolerådet vill verka för att ett lärarlyft etableras, likt det som finns

för skolan, där de ekonomiska förutsättningarna stärks genom att staten tar en del av kostnaderna.

Utveckla samverkan med Karlstads Universitet kring rektorsutbildning och verka för nationell finansiering

Det har tidigare saknats en särskild högskoleutbildning för kulturskolans chefer. Under 2016 etablerade Kulturskolerådet i samverkan med *Karlstads Universitet* en ny utbildning för kulturskolans chefer som fortsätter under 2019. Kulturskolerådet deltar i styrgruppen för utbildningen. Staten har idag finansieringsansvar för ledarutbildningar inom andra skolformer och Kulturskolerådet menar att staten även bör finansiera ledarutbildningar för landets kulturskolor.

En branschstandard för kulturskolepedagog etableras

Kulturskolerådet ser behov av att definiera och etablera begreppet kulturskolepedagog. Syftet är att stärka kompetensförsörjningen genom att underlätta marknadsföring och studievägledning, och att ge tydliga besked till lärosätena om att de har branschens stöd för utbildningar och utbildningskombinationer som motsvarar kulturskoleverksamheternas behov. En branschstandard underlättar också för chefer att rekrytera rätt personal.

Stärka kommunernas kontakter med utbildningsanordnare

Kulturskolerådet vill stärka kontakten mellan kommuner och utbildningsanordnare, nationellt, regionalt och lokalt. Detta kan ske genom samverkan med bland andra SKL, Kulturskolecentrum, UHR och berörda utbildningsanordnare.

Föra dialog med Statens Kulturråd och Universitets- och högskolerådet

Kulturskolerådet avser att föra dialog med Kulturrådet och UHR i syfte att stärka förutsättningarna för att utbildningar och kurser möter kulturskoleverksamheternas intressen och behov.

Delta i SMI:s styrelsearbete

Kulturskolerådet har en plats i *Stockholms Musikpedagogiska Institut*s (SMI) styrelse. SMI är en stiftelse vars stadgar kräver representation från en kulturskoleorganisation. I denna styrelse bevakas särskilt kulturskolornas kompetensbehov.

Stärka kulturskolornas kontakt med internationella aktörer

Kulturskolerådet arbetar internationellt för att stärka kontaktytor och göra omvärldsbevakning för landets kulturskolor. Under året kommer Kulturskolerådet att delta i ett nordiskt arbete genom *Nordiska musik- och kulturskoleunionen* (NMKU), ett nordiskt nätverk mellan kulturskoleorganisationer.

Kulturskolerådet är också medlem i *European Music School Union* (EMU). EMU skapar olika forum för internationellt utbyte mellan organisationernas 24 medlemsländer. EMU bedriver påverkansarbete i syfte att stärka kulturskolans roll i den europeiska politiken samt att etablera olika utvecklingsprojekt. Kulturskolerådet avser att delta vid EMU:s generalförsamling samt vid olika nätverksträffar.

Uppföljning

Konferenser och kurser följs upp genom enkäter eller andra metoder. Genomförda insatser och resultat presenteras även i Kulturskolerådets årsredovisning och i föreningens kommunikationskanaler.